

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

LAUSUNTO

28.2.2018

HE 180/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen Motoristit ry:n asiantuntijalausunto esityksestä tieliikennelaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Suomen Motoristit ry kannattaa tieliikennelainsäädännön selkeyttämistä lakiesityksen tapaan. Haluamme tuoda esille seuraavia erityisesti moottoripyöräilijöitä koskevia seikkoja.

1. Moottoripyörien renkaat

Moottoripyörien renkaiden kulutuspinavaatimusta on esityksessä haluttu korottaa nykyisestä 1 millimetristä 1,6 millimetriin. Perusteluina on mainittu, että suuremmalla kulutuspinavaatimuksella on jossain määrin liikenneturvallisuutta parantava vaikutus parantuneena ajoneuvojen renkaiden pitokkyynä. Tämä ei pidä paikkaansa moottoripyörien renkaiden kohdalla. Niiden urat palvelevat lähinnä kulumisindikaattoreina eivätkä edistä renkaan pitoa. Tämä on helposti pääteltävissä, kun tarkastelee urien määrää esim. hyvin pitävissä katukäyttöön tarkoitetuissa renkaissa. Moottoripyörän eturenkaan urasyvyys uutena on usein 4- 4,5 mm, josta 1,6 mm kulutuspinavaatimus leikkaa suuren osan käytettävästä ajomäärästä.

Suomen Motoristit ry esittää, että moottoripyörien renkaiden kulutuspinavaatimus säilytetään nykyisessä 1 mm:ssa.

2. Matkustajan kuljettaminen moottoripyörällä

Esityksessä rajataan moottoripyörän sallittu henkilölukumäärä rekisteriin merkittyyn. Tämä on tiukennus nykyiseen käytäntöön ja esityksessä ei ole annettu sille perusteluita. Monen moottoripyörän henkilölukuksi on valmistaja merkinnyt 1 tai 2, mutta Suomessa määräksi merkitään usein 1. 1-paikkaisen moottoripyörän muutos henkilökuljetukseen kelpaavaksi vaatii muutoskatsastuksen, joka on käytännössä hankalaa. Nykyinen lainsäädäntö sallii matkustajan kuljettamisen asiallisesti varustellulla pyörällä. Tulisi vähintäänkin varmistaa, että muutoskatsastusta ei vaadita, mikäli valmistaja on tyypittänyt pyörän 2-paikkaisiksi ja tieto puuttuu suomen rekisteristä.

Suomen Motoristit ry esittää, että säilytetään nykyinen järkevä käytäntö ja esityksestä poistetaan lause ”Rekisteriin merkityjä henkilölukumääriä ei saa ylittää”.

3. Moottoripyörän perävaunu

Esityksen vaatimus siitä, että perävaunua hinattaessa moottoripyörän rekisterikilpi tulisi siirtää perävaunun taakse, on epäkäytännöllinen. Rekisterikilvet eivät ole pikakiinnitteisiä eikä niitä voi ilman työkaluja siirtää.

Suomen Motoristit ry esittää, että vaatimuksesta luovutaan tai annetaan mahdollisuus kohtuullisin kustannuksin hakea perävaunulle oma rekisterikilpi, esim. moottoripyörän kaksoiskilpi.

Esityksessä on annettu henkilöauton ja alle 750 kg perävaunun yhdistelmälle 100 km/h maksiminopeus. Perusteluna on liikenteen sujuvuus.

Suomen Motoristit ry esittää, että samalla perusteella moottoripyörän ja jousitetulla akselistolla varustetun perävaunun yhdistelmälle tulisi sallia 100 km/h maksiminopeus.

4. Moottoripyörän rinnalle pysäköiminen, liite 1

Esityksessä on sallittu ajoradan reunan suuntainen pysäköinti moottoripyörän rinnalle. Vaikka esityksessä on kielletty pysäköinti siten, että pääsy toiseen ajoneuvoon tai sen kuljettaminen pois paikalta estyy, aiheuttaa moottoripyörän rinnalle pysäköinnin salliminen helposti ongelmatilanteita. Yli 300 kiloisen moottoripyörän saaminen auton takaa pois ei ole helppo työ. Moottoripyörän rinnalle pysäköiminen myös useimmiten estää pääsyn pyörän luo siten, että saa sen pois sivutuelta ja pystyy sitä liikuttamaan.

Suomen Motoristit ry esittää, että pysäköinti moottoripyörän rinnalle ajoradan reunan suuntaisesti yksiselitteisesti kielletään.

5. Alle 135 senttimetriä pitkän lapsen kuljettamiseen ohjaustangolla ja satulamallisella istuimella varustetussa ajoneuvossa

Esityksessä vaaditaan mopojen ja moottoripyörien osalta mitä ei ole turvalaitestandardissa määritelty, toisin kuin auton kyseessä ollessa vaaditaan. Mopoon ja moottoripyörään tarkoitettua lasten turvalaitteesta ei ole laadittu EU-tason tai kansallisia vaatimuksia, joiden perusteella tällainen turvalaite voitaisiin hyväksyä. Tämä jättää aivan liian paljon tulkinnan varaa ehdotetun tekstin soveltamiseen käytännössä.

95§ esittää lasten kuljettamisen rajaksi ikää (15 vuotta), kun taas edellinen 94§ esittää rajaksi pituutta (135 cm). Tämä aiheuttaa epäselvyyttä ja tulkinnanvaraa tieliikennelain noudattamisessa. Erityisen vaikeasti tulkittavaksi tilanne muodostuu, kun vain toinen näistä rajoista täyttyy. Tällöin toisen lainkohdan mukaan lasta saa kuljettaa, ja toisen lainkohdan mukaan lasta ei saa kuljettaa mopolla tai moottoripyörällä.

Suomen Motoristit ry esittää, että tämä jättää lakitekstiin epäselvyyttä ja tulkinnanvaraa tieliikennelain noudattamisessa. Tällaisia epätarkkuuksia ja tulkinnan varaisuuksia on lähtökohtaisesti alettu tieliikennelain kokonaisuudistuksessa poistamaan, ei lisäämään.

Haluamme tuoda esille seuraavia yleisiä lakiesitystä koskevia seikkoja.

6. Hallinnollisen sanktion käyttöönotto

Hallinnollisia sanktioita on perusteltu mm. tuomioistuimien työmäärien vähentämisenä. Kansalaisten kannalta oleellista on, että kansalaisten oikeusturvaa ei heikennetä. Tehokkuus ja taloudelliset tarpeet eivät saa yksin ohjata hallinnollisten sanktioiden käyttöönottoa. Esityksessä mukana olevat käännetty todistustaakka, näyttövelvollisuuden siirtäminen ajoneuvon haltijalle ja syyttömyysolettamasta luopuminen tai tinkiminen ovat merkittäviä periaatemuutoksia, jotka tulee käsitellä suhteessa perustuslakiin.

Suomen Motoristit ry esittää, että lakiesityksestä pyydetään perustuslakivaliokunnan lausunto.

7. Ajokielto hallinnollisen sanktion lisäksi

Esityksessä on korostettu ajokiellon määräämistä turvaamistoimenpiteenä. Ajokielto ymmärretään käytännössä lisärangaistukseksi ja sen määrääminen sanktion tai sakon lisäksi saattaa olla ristiriidassa Ne bis in idem-periaatteen kanssa. Ajokieltoseuraamuksen liittäminen hallinnolliseen sanktioon tulee harkita huolellisesti em. periaatteen kannalta

Kunnioitavasti

Marja Kuosmanen
Puheenjohtaja
Suomen Motoristit ry

Jari Kielinen
Edunvalvontajohtaja
Suomen Motoristit ry